

Реферат на тему: "Розвиток літератури, освіти та науки у 20-30-х роках ХХ ст."

Тематично-літературні реферати

РЕФЕРАТ

на тему:

"Розвиток літератури, освіти та науки у 20-30-х роках ХХ ст."

На початку ХХ ст., в період імперіалізму, У зв'язку з дальшим зростанням потреби і в письменних людях і спеціалістах, а також під впливом революційного руху мережа навчальних закладів і учнів та студентів у них збільшувалися. У 1914/15 навчальному році на Україні налічувалося 26 тис. загальноосвітніх шкіл, у яких навчалися 2,6 млн. учнів. У 27 вузах навчалось 35,2 тис. студентів. Але все це далеко не задовольняло потреби внаслідок чого близько 70 % населення не вміли читати й писати.

На Україні широко розвивалася хімічна наука. З питань органічної хімії ряд цінних праць дав професор Київського університету С. М. Реформатський (1860—1934), з фізичної хімії — учень М. М. Бекетова, професор Харківського університету І. П. Осипов (1885—1918).

Багато видатних учених на Україні працювали в галузі біології і медицини. Київську школу зоологів заснував визначний морфолог, і пізніше академік О. М. Сєверцов (1866—1936), який з 1902 до 1911 р. був професором Київського університету. Там же професор — ембріолог і цитолог рослин С. Г. Навашин (1857—1930) провів важливі дослідження з ботаніки. Загальне-визнання дістали праці професорів Харківського університету В. М. Арнольдї (1871—1924) — відомого ботаніка-морфолога, засновника харківської школи альгологів; В. Я. Данилевського" (1852—1936) — фізіолога, одного з основоположників ендокринології; М. П. Трінклера (1859—1925) — талановитого хірурга; Л. Л. Гіршмана (1839—1921) — видатного офтальмолога та ін.

Багато зробили вчені України — епідеміологи і мікробіологи М.Ф. Гамалія (1859-1949), Д. К. Заболотний (1866-1929), патологоанатом і бактеріолог В. К. Високович (1854—1912) та ін. для подолання таких тяжких хвороб, як чума, холера, тиф, сказ, туберкульоз та ін. Борючись проти епідемій, вони брали участь в експедиціях до Індії, Китаю, Аравії, Месопотамії та в інші місця.

На початку ХХ ст., незважаючи на переслідування з боку царського уряду й правлячих кіл Австро-Угорської монархії, видання книг, журналів і газет на Україні, особливо в період революції 1905—1907 рр., коли царизм змушений був послабити чинність Емського акта 1876 р., розширилося.

У Східній Галичині і на Північній Буковині виходило ряд ".Шалів, які відігравали значну роль у громадському й літературному житті. Це були: "Літературно-науковий вісник" (1898— 1914), "Молода Україна" (1900—1903), "Світ" (1906—1907) та ін.

Найбільш важливим серед них був "Літературно-науковий вісник", яким протягом десяти років фактично керував І. Франко разом з своїми однодумцями В. М. Гнатюком та О. С. Маковеем. У цей час (1897—1906) він мав демократичний характер. У 1907 р. "Літературно-науковий вісник" було переведено до Києва, керувати ним став М. Грушевський, і він став буржуазно-ліберальним, а потім і буржуазно-націоналістичним виданням.

Наприкінці XIX — на початку XX ст., коли визвольний рух у країні вступив у свій вищий, пролетарський етап, на розвиток художньої літератури, як і всієї культури, дедалі більший вплив справляли ідеї марксизму-ленінізму, революційна діяльність більшовиків і боротьба робітників та селян. У той час на Україні продовжували свою творчість видатні революційно-демократичні письменники І. Я. Франко, Панас Мирний, М. М. Коцюбинський, Леся Українка та ін.

В епоху капіталізму продовжувала розвиватися усна народна творчість, її характерною рисою було передусім те, що дедалі більше з'являлося історичних пісень і народних дум, у яких відбивалося тяжке життя робітників на заводах, фабриках, шахтах та інших капіталістичних підприємствах ("Вітер з поля, хвиля з моря", "Як у Карлівці на заводі", "Хто в заводі не бував" та ін.). З великою тугою розповідалося і про нестерпний гніт, якого зазнавали наймити й наймички в поміщицьких маєтках та куркульських господарствах (пісні "Ой горе нам, молодим", "А хазяйський син рано пообідав", "Та тече річка невеличка"), а також про поневіряння емігрантів у чужих краях.